EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 8. 2020
COM(2020) 465 final

2020/0218 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Chorvátsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení 2020/672 (ďalej len „nariadenie o SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zacielených na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu, ako aj na financovanie opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Chorvátsko 6. augusta 2020 požiadalo o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o SURE. V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila s chorvátskymi orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných a plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s a) dotáciami na zachovanie pracovných miest v odvetviach zasiahnutých ochorením COVID-19 a b) pomocou v oblasti skráteného pracovného času v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19. Konkrétne ide o:

1. opatrenie spočívajúce v spolufinancovaní miezd pracovníkov podnikov, ktoré zaznamenali pokles príjmov (vo výške 20 % v období od marca do mája 2020 alebo 50 % v júni 2020), a to za podmienky zachovania pracovnoprávneho vzťahu. Za marec 2020 sa výška podpory stanovuje na 3 250,00 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas a za apríl, máj a jún 2020 sa mesačná výška podpory stanovuje na 4 000 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas;
2. opatrenie, ktorým sa poskytuje podpora v prípade dočasného skrátenia pracovného času v období od júna do decembra 2020 podnikom pôsobiacim v ktoromkoľvek odvetví a zamestnávajúcim 10 alebo viac zamestnancov, a to za podmienky zachovania pracovnoprávneho vzťahu. Týmto opatrením možno poskytnúť podporu až do výšky 2 000 HRK mesačne na zamestnanca.

Chorvátsko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Chorvátsku podľa nariadenia o SURE na podporu uvedených opatrení.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady 2020/672, podľa ktorého bol vypracovaný.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné opatrenia oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu ochorenia COVID-19, ako je napríklad Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus,

a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/Program InvestEU. V tomto návrhu sa využíva prijímanie a poskytovanie úverov na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade výskytu ochorenia COVID-19, a návrh tak predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady 2020/672.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporia zvýšené verejné výdavky vlády, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže zasiahnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na spoločnosť a hospodárstvo.

• Proporcionalita

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

• Posúdenie vplyvu

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné bezpečnostné opatrenia na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,

- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

2020/0218 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Chorvátsku poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19[1], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Chorvátsko 6. augusta 2020 požiadalo Úniu o finančnú pomoc s cieľom doplniť svoje vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov na pracovníkov.

(2) Očakáva sa, že výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Chorvátsko zaviedlo na obmedzenie jeho výskytu, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, budú mať závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jari 2020 malo mať Chorvátsko na konci roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 7,1 % a dlh verejnej správy na úrovni 88,6 % hrubého domáceho produktu (HDP). Podľa predbežnej prognózy Komisie z leta 2020 sa v roku 2020 predpokladá pokles HDP Chorvátska o 10,8 %.

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Chorvátsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov Chorvátska na dotácie na zachovanie pracovných miest v odvetviach zasiahnutých ochorením COVID-19 a na pomoc v oblasti skráteného pracovného času, ako sa uvádza v odôvodneniach 4 a 5.

(4) Konkrétnejšie sa v zákone o pracovnom trhu[2] uvedenom v žiadosti Chorvátska zo 6. augusta 2020 zaviedlo opatrenie spočívajúce v spolufinancovaní miezd pracovníkov podnikov, ktoré zaznamenali pokles príjmov (vo výške 20 % v období od marca do mája 2020 alebo 50 % v júni 2020), a to za podmienky zachovania pracovnoprávneho vzťahu. Za marec 2020 sa výška podpory stanovuje na 3 250,00 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas a za apríl, máj a jún 2020 sa mesačná výška podpory stanovuje na 4 000 HRK na zamestnanca na plný pracovný čas.

(5) V zákone o pracovnom trhu sa zaviedlo aj opatrenie, ktorým sa poskytuje podpora v prípade dočasného skrátenia pracovného času v období od júna do decembra 2020 podnikom pôsobiacim v ktoromkoľvek odvetví a zamestnávajúcim viac ako

[1] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.
[2] OG 118/18, 32/20.

10 zamestnancov, a to za podmienky zachovania pracovnoprávneho vzťahu. Týmto opatrením možno poskytnúť podporu až do výšky 2 000 HRK mesačne na zamestnanca.

(6) Chorvátsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Chorvátsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že po 1. februári 2020 sa v dôsledku prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné a plánované verejné výdavky zvýšili o 1 381 780 800 EUR. Ide o náhle a prudké zvýšenie, a to z dôvodu takmer okamžitého a bezprecedentného zvýšenia počtu pracovníkov, na ktorých sa tieto opatrenia vzťahovali, a výšky súvisiacich výdavkov v Chorvátsku. Chorvátsko zamýšľa 210 000 000 EUR zo zvýšenej sumy výdavkov uhradiť z prostriedkov Únie a 151 180 800 EUR z vlastných finančných prostriedkov.

(7) V súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 sa Komisia poradila s Chorvátskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných a plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami uvedenými v žiadosti zo 6. augusta 2020.

(8) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Chorvátsku riešiť sociálno-ekonomické vplyvy závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19.

(9) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu uskutočniť najmä na základe článkov 107 a 108 ZFEÚ. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 ZFEÚ.

(10) Chorvátsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Chorvátsko dané výdavky plní.

(11) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Chorvátska, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa v ňom uplatňujú zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Chorvátsko spĺňa podmienky stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672.

Článok 2

1. Únia sprístupní Chorvátsku úver vo výške maximálne 1 020 600 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.

2. Obdobie dostupnosti finančnej pomoci poskytnutej týmto rozhodnutím je 18 mesiacov počnúc prvým dňom po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia.

3. Komisia sprístupní Chorvátsku finančnú pomoc Únie najviac v ôsmich splátkach. Splátka môže byť vyplatená v jednej tranži alebo vo viacerých tranžiach. Lehoty splatnosti jednotlivých tranží v rámci prvej splátky môžu byť dlhšie, ako je maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1. V takýchto prípadoch sa lehoty

splatnosti ďalších tranží stanovia tak, aby po vyplatení všetkých splátok bola dodržaná maximálna priemerná splatnosť uvedená v odseku 1.

4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne účinnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

5. Chorvátsko uhradí Únii náklady financovania na každú splátku uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) 2020/672, ako aj všetky poplatky, náklady a výdavky, ktoré Únii vyplývajú z financovania.

6. O výške a uvoľnení splátok, ako aj o výške tranží rozhoduje Komisia.

Článok 3

Chorvátsko môže financovať tieto opatrenia:

a) dotácie na zachovanie pracovných miest v odvetviach postihnutých ochorením COVID-19, ako sa stanovuje v článkoch 35 a 36 zákona o pracovnom trhu, a

b) pomoc v oblasti skráteného pracovného času, ako sa stanovuje v článkoch 35 a 36 zákona o pracovnom trhu.

Článok 4

Chorvátsko informuje Komisiu do [*DÁTUM: šesť mesiacov od uverejnenia tohto rozhodnutia*] a potom každých šesť mesiacov o plnení plánovaných verejných výdavkov, až kým nebudú plánované verejné výdavky v plnej miere splnené.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Chorvátskej republike.

Článok 6

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Radu
predseda